

QR-квэст «Я люблю Беларусь»
Выхаваўчае мерапрыемства для вучняў 7–8 класаў

А. Г. Мігаль,
настаўнік беларускай мовы і літаратуры вышэйшай катэгорыі
Хальчанскай БШ Веткаўскага раёна

QR-коды трывала ўвайшлі ў наша паўсядзённае жыццё. Яны сустракаюцца на рэкламных плакатах, на вокладках кніжных навінак, на візітоўках і старонках беларускіх падручнікаў. І таму не выпадкова, што зашыфраваныя ў выглядзе кодаў тэксты, загадкі і спасылкі на знешнія рэсурсы выкарыстоўваюцца ў школе пры правядзенні святаў роднай мовы і прадметных тыдняў.

Квэст «Я люблю Беларусь» разлічаны на вучняў 7–8 класаў. Да праходжання квэсту можна прыцягваць вучняў з розным ўзроўнем здольнасцей, уменняў і навыкаў. Мерапрыемства спрыяе развіццю пазнавальнай актыўнасці і вуснага маўлення, пашырэнню міжпрадметных сувязей (падчас гульні дзеці павінны ўзнавіць веды па гісторыі Беларусі, геаграфіі, беларускай мове і літаратуры і да т. п.), арганізацыі работы ў групах.

Каб паспяхова прыняць удзел у гульні, вучні павінны ўстанавіць на сваіх мабільных тэлефонах або планшэтах прылады, якія дапамагаюць расшыфраваць коды.

Мэта правядзення: павышэнне пазнавальнай актыўнасці вучняў шляхам далучэння іх да сучасных інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій.

Задачы:

- ствараць умовы для развіцця ў вучняў цікавасці да даследчай і пошукавай дзейнасці;
- спрыяць развіццю навыкаў самастойнай работы і работы ў групах;

- павышаць інтарэс вучняў да прадметаў «Беларуская мова», «Беларуская літаратура», «Гісторыя Беларусі»;
- спрыяць пашырэнню кругагляду школьнікаў.

Абсталяванне: мабільныя тэлефоны з прыладамі для расшыфроўкі QR-кодаў, сцікеры і маршрутныя лісты трох колераў, ручкі.

Умовы гульні

На станцыях размешчаны назвы прыпынкаў і коды з заданнямі для кожнай каманды.

Дзеці дзеляцца на тры групы па некалькі чалавек у кожнай. Маршрутныя лісты друкуюцца на паперы рознага колеру, каб вучні-памочнікі на станцыях маглі хутка дапамагчы ўдзельнікам гульні.

Падчас правядзення мерапрыемства яго ўдзельнікі зрабцяць віртуальнае падарожжа па Беларусі, выканаюць разнастайныя заданні па беларускай мове і літаратуры. Дзяцей чакае фінальнае заданне: абараніць сваё падарожжа, стварыць апавяданне са слоў, якія сабралі ў маршрутным лісце (Дадатак 1). Кожны ўдзельнік каманды павінен скласці некалькі сказаў.

Заданні на станцыях розныя па цяжкасці. Напрыклад, на прыпынках «Карэктар», «Краявед» яны даволі простыя і разлічаны на выкананне за кароткі перыяд часу, а на прыпынках «Шыфравальшчык» і «Кінааматары» – патрабуюць ад вучняў пільнасці і ўдумлівасці.

Праводзіць мерапрыемства неабходна ў асобным памяшканні. Кожная станцыя – новы прыпынак у падарожжы вучняў. На ім прысутнічае вучань 6 класа, які тлумачыць заданне і сочыць за яго правільным выкананнем. Вучні праходзяць станцыі ў адвольным парадку. На апошнім прыпынку вучань-памочнік папярэдае каманду аб неабходнасці абароны свайго маршрутнага ліста. Такім чынам, задача каманды – выканаць усе заданні і расказаць пасля пра сваё падарожжа, выкарастаўшы адказы з маршрутнага ліста.

Калі нейкая каманда ўжо выканала ўсе заданні, яе ўдзельнікі могуць дапамагчы астатнім.

Ход мерапрыемства

I. Арганізацыйна-матывацыйны этап

Чытач 1. Ільняная і жытнёвая. Сялянская.

Баравая ў казачнай красе.

Старажытная. Ты самая славянская.

Светлая, як травы ў расе.

Вобразная, вольная, павучая,

Мова беларуская мая!

Чытач 2. І калі ты мяне толькі паклікаеш,

Памру за цябе без энку.

Нашу я любоў да цябе вялікую

У сэрцы сваім маленькім.

Чытач 1. Сёння незвычайны дзень: 21 лютага ва ўсім свеце адзначаецца Міжнародны дзень роднай мовы.

Чытач 2. У 1952 годзе на дэманстрацыі ў Пакістане загінулі 5 студэнтаў. Яны хацелі, каб мова іх народа – бенгалі – набыла статус дзяржаўнай.

Чытач 1. На нашай планеце больш за тры тысячы моў, і амаль палова з іх знаходзіцца пад пагрозай знікнення. Вы толькі падумайце: існуе нават асобны атлас, у які заносіцца мовы ў стане рызыкі.

Чытач 2. Не больш за чатырыста моў свету з'яўляюцца дасканала распрацаванымі. Гэта значыць, імі карыстаюцца людзі ў паўсядзённым жыцці, на іх выдаюцца падручнікі, друкуюцца артыкулы ў інтэрнэце.

Чытач 1. Па падліках замежных вучоных, беларуская мова ўваходзіць у сотню самых распрацаваных моў свету.

Чытач 2. А яшчэ яна з'яўляецца адной з самых прыгожых моў нашай планеты.

Чытач 1. Вітаем усіх прысутных на QR-квэсце «Я люблю Беларусь»!

Чытач 2. Сёння мы даведаемся, хто з вас самы дапытлівы і цікаўны.

Чытач 1. Мы пазнаем, хто валодае беларускай арфаграфіяй і ў каго самы шырокі круггляд.

II. Асноўны этап

Чытач 2. Шаноўныя ўдзельнікі! Нашы памочнікі раздадуць вам сцікеры. Вазьміце адзін таго колеру, які вам падабаецца.

Чытач 1. Вось вы і падзяліліся на тры каманды. Слухайце першае заданне. Вы павінны прыдумаць назву каманды, напісаць яе на сцікерах і прыляпіць іх да адзежы.

Чытач 2. Вазьміце, калі ласка, маршрутны ліст колеру сваёй каманды. Вы можаце праходзіць станцыі ў адвольным парадку, адказы запісвайце ў маршрутны ліст.

Чытач 1. Не забудзьце адкрыць на мабільным тэлефоне прыладу для расшыфроўкі QR-кодаў.

Чытач 2. На кожнай станцыі вас будзе чакаць вучань-памочнік, які раскажа вам умовы выканання задання.

Чытач 1. Калі вы завяршылі падарожжа і знайшлі ўсе правільныя адказы, падрыхтуйце невялікае вуснае паведамленне пра свой квэст. Кожны ўдзельнік каманды павінен скласці некалькі сказаў.

Чытач 2. Калі ваша каманда паспяхова выканала заданні, вы можаце дапамагчы іншым ўдзельнікам.

Хорам: У добры шлях!

□ Станцыя «Карэктар»

Выпраўце памылкі ў сказах, адказы запішыце ў маршрутны ліст.

1	2	3
		

Адказы: 1. У рацэ вадзіліся шчупакі. 2. Дзяўчаты спявалі вясёлую песню. 3. Вучні сустрэліся з геолагам.

□ Станцыя «Шыфравальшчык»

Расшыфруйце беларускую народную прыказку, карыстаючыся алфавітам. (Можна даць падказку: А – 1, Б – 2.)

1	2	3
		

Адказы: 1. На Беларусі пчолы, як гусі. 2. Чужая хата горш за ката. 3. У сваім краі, як у раі.

□ Станцыя «Краявед»

Расстаўце правільна літары ў словах і адгадайце назвы беларускіх гарадоў.

1	2	3
		

Адказы: 1. Пінск, Слонім, Жлобін. 2. Орша, Ветка, Ліда. 3. Полацк, Слуцк, Рэчыца.

□ Станцыя «Літаратар»

Пазнайце вершаваны твор, запішыце яго назву і пазначце аўтара.

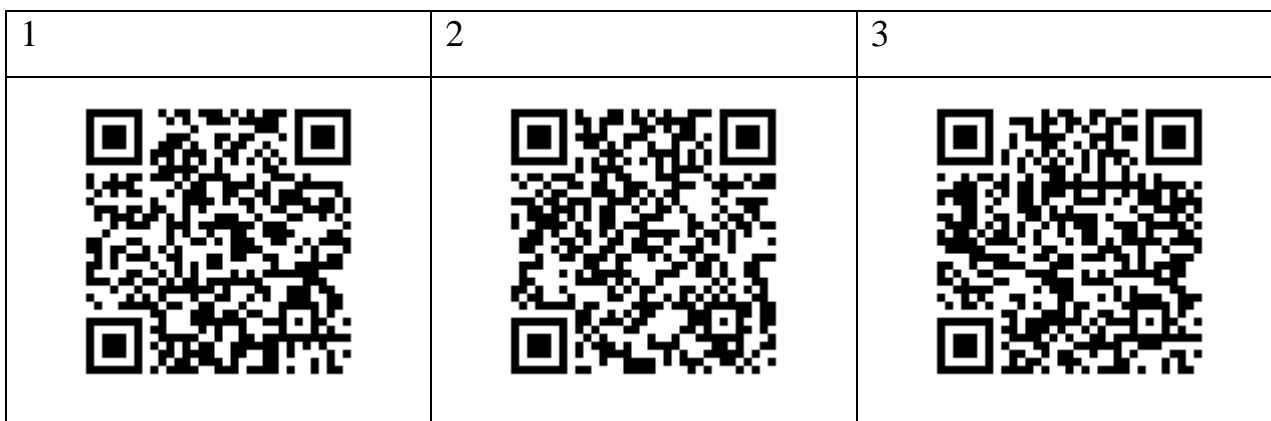
1	2	3
---	---	---

Адказы: 1. Якуб Колас «Дзядзька-кухар». 2. Еўдакія Лось «Дзяўчаты мінулай вайны». 3. Якуб Колас «Ручэй».

□ Станцыя «Чацвёртае лішняе»

Запішыце ў маршрутны ліст «лішняе слова» і патлумачце, чаму вы яго выбралі.

Адказы: часціца, сасна, верасень.

□ Станцыя «Пазл»

Збярыце віртуальны пазл і запішыце ў маршрутны ліст яго назву і назву горада, дзе знаходзіцца гэты архітэктурны помнік.

Адказы: 1. Белая вежа ў Камянцы. 2. Навагрудскі замак. 3. Чырвоны касцёл у Мінску.

□ Станцыя «Кінааматары»

Пазнайце беларускі фільм па апісанні і запішыце ў маршрутны ліст яго назву.

1	2	3
		

Адказы: 1. «Белыя росы». 2. «Брэсцкая крэпасць». 3. «Прыгоды Бураціна».

□ Станцыя «Перакладчык»

Перакладзіце словы на беларускую мову.

1	2	3
		

Адказы: 1. Салата, цыбуля, сакавік, медзвездзяня, бусел. 2. Пачак, час, свята, відэлец, паверх. 3. Шафа, падлога, сцябло, рамонак, жыццё.

III. Падвядзенне вынікаў гульні

Чытач 1. Яны даспадобы мне, хай і старыя,

Не толькі ў гучанні хвалюючы змест.

Як многа гавораць мне назвы такія —

Мінск,

Пінск,

Брэст.

Калі паразважыш, няцяжка дазнацца,

Бо сведчаць на ўсю неабсяжную шыр,

Што продкі любілі спакойную працу —

Шклоў,

Клецк,

Мір.

Чытач 2. Часам бывае – зазья неспадзявана

Новаю зоркаю слова-абнова.

Колькі ў табе нявызнаных скарбаў схавана,

Мова мая,

Пявучая родная мова.

Чытач 1. QR-квэст «Я люблю Беларусь», прысвечаны Міжнароднаму дню роднай мовы, завершаны. Сёння мы пабывалі ў розных кутках Беларусі. Наведалі Пінск, Слонім, Жлобін, Оршу, Ліду і іншыя куточки нашай прыгожай Радзімы.

Чытач 2. Падчас свайго падарожжа мы прагледзелі кінастужкі «Белыя росы», «Брэсцкая крэпасць» і «Прыгоды Бураціна». У Камянцы каля Белай вежы мы чыталі верш Якуба Коласа «Ручэй».

Чытач 1. У Мінску ўспомнілі ўрывак з паэмы Якуба Коласа «Дзядзька-кухар», а ў Брэсце слухалі чытанне верша «Дзяўчаты мінулай вайны» Еўдакіі Лось.

Чытач 2. Таксама даведаліся, што ў мясцовай рацэ водзяцца шчупакі, беларускія дзяўчаты спяваюць прыгожыя народныя песні. У краме набылі салату, часопіс «Сакавік», цыбулю, цацачнае медзвездзяня і магніт з буслам.

Чытач 1. На квяцістым лугу каля старажытнага Навагрудскага замка сабралі вялікі букет з рамонкаў і паставілі яго ў шафу.

Чытач 2. Беларуская прыказка вучыць: «У сваім краі, як у раі». Мы жывем у Беларусі – самым прыгожым куточку, наш народ мае багатую гісторыю, наша мова – адна з самых мілагучных на планеце.

Чытач 1. Ва ўсім свеце ведаюць Святлану Алексіевіч, беларускую пісьменніцу, лаўрэатку Нобелеўскай прэміі па літаратуры, і Дар’ю Домрачаву, славетную біятланістку.

Чытач 2. І таму, мне здаецца, кожны з нас можа горда сказаць:

Хорам: «Мы любім Беларусь!».

Дадатак 1

Маршрутны ліст

Станцыя	Адказ
“Чацвёртае лішняе”	
“Перакладчык”	
“Пазл”	
“Карэктар”	
“Кінааматары”	
“Літаратар”	
“Шыфравальшчык”	
“Краявед”	